

RELACION TEKNIK

OBJEKT : TRANSPORTI I MBETJEVE URBANE NGA QYTETI I PRRENJASIT NË INCENERATOR (ELBASAN)

Dispozitat e përgjithshme të modelit të llogaritjes

Sistemi standard i llogaritjes së kostos për menaxhimin e mbetjeve për **Bashkinë Prrenjas** duhet të bazohet në të paktën 3 qendrat e kostove të mëposhtme¹:

1. Të dhënat e përgjithshme për njësinë administrative apo zonën e shërbimit
2. Investimet kapitale (kamionët)
3. Mirëmbajtje, transport dhe personel

Llogaritja e kostos për shërbimin e transportit të mbetjeve për shërbimin e transportit të mbetjeve në inceneratorin e Elbasanit do të bëhet sipas "Planit Vendor për Menaxhimin e Mbetjeve Urbane në Bashkinë Prrenjas 2020-2024" të miratuar sipas Vendimit të Këshillit Bashkiak Prrenjas nr.31 datë 07.02.2020.

1. Të dhënat e përgjithshme për zonën administrative

Qëllimi i këtij blloku është të përcaktojë situatën dhe vlerësojë nevojat për investime kapitale, operacione, personel dhe çështje të tjera administrative.

Variablat kryesore, të cilat duhet të merren në konsideratë për këtë bllok janë:

- a. tipologjia e NjQV-së;
- b. nr. i popullsisë,
- c. distancat rrugore,
- d. sasia e mbetjeve të gjeneruara.

Më poshtë, ne do të ofrojmë një shpjegim të ndryshueshmërisë së çdo variabli:

a) **Tipologjia i NjQV-së.** Konsiston në përcaktimin e NJQV-së në urbane, rurale dhe mikse. Ky variabël është i rëndësishëm për përcaktimin (bazuar në Strategjinë Kombëtare të Mbetjeve dhe Planin Kombëtar të Mbetjeve) e sasisë së mbetjeve të gjeneruara, tipin e kamionëve, distancat, personelin dhe të gjitha kostot e lidhura me këto.

b) **Popullsia** (Nr. i banorëve).

Popullsia e Bashkisë Prrenjas përbëhet nga 4 Njësi

Administrative dhe 25 fshatra:

Për procedurën e transportit të mbetjeve do të përfshihet

Qyteti Prrenjas (Zona1): 8975 banore

Njësitë Administrative Rrajcë dhe Qukës (Zona 2): 14,877 banore

Numri i rezidentëve është vlerësuar nëpërmjet regjistrit civil. Por, ka shembuj të banorëve të regjistruar, të cilët nuk jetojnë (pra nuk gjenerojnë mbetje) në të vërtetë në zonën administrative të Njësisë (të tillë si emigrantët).

b) **Distancat dhe kushtet rrugëve** (në km). Normalisht kamioni që transporton mbetjet urbane përshkon rrugën nga vend-depozitimi i quajtur “Krastë” në qytetin e Prrenjasit dhe rrugën nacionale Prrenjas-Elbasan dhe kthehet përsëri, gjë që mund të përkojë me një turn ose përfundimin e shërbimit të transportit. Gjendja e rrugëve është shumë e rëndësishme pasi kjo lidhet kryesisht me konsumin dhe kostot e amortizimit dhe për më tepër me kohën e harxhuar për transport. Rrugët shtruara do të përmirësonin shumë shërbimin e transportit të mbetjeve urbane . Distancat për t’u marrë në konsideratë janë:

-Distanca për transportin, për të mbushur një kamion.

d) **Sasia e mbetjeve të gjeneruara**(ekuivalente kg/frymë). Kjo është një shifër fikse si ekuivalencë banorësh, por që përfshin mesataren e gjenerimit të tre gjeneruesve kryesorë:

a) banorëve;

b) bizneseve;

c) institucioneve.

Për gjetjen e kësaj vlere, jane bërë matje ne terren

Sasia e mbetjeve të gjeneruara i referohet vetëm mbetjeve të ngurta urbane, duke mos përfshirë rrymat e tjera si mbetjet e rrezikshme, ato bujqësore, inertet dhe mbetjet voluminoze, të cilat do të trajtohen veçmas në bazë të kuadrit përkatës ligjor.

Sasia e gjenerimit të mbetjeve për frymë është shifra më e rëndësishme që ndikon në gjithë sistemin. Prandaj Bashkia Prrenjas kryen verifikimin e gjenerimit te vërtetë duke peshuar mbetjet bazuar në një plan standard.

Ref.	Zërat	Njësia matëse	Përdorimi i zërit	Komente
A	Emri i NJQV	<i>Bashkia Prrenjas</i>	Qyteti Prrenjas dhe Njësitë Administrative	-
B	Frekuenca e transportit (numri i transportimeve për javë)		7	Kjo përlllogaritet nga sasia e mbetjeve të gjeneruara dhe zakonisht procedohet 7ditë në javë.
C	Tipologjia		Urbane dhe rurale	Mbetje Urbane
D	Popullsia	<i>Numër</i>	23,852	Numri i popullsisë sipas regjistrat i gjendjes civile viti 2021, pavarësisht numrit faktit të banuesve gjatë gjithë vitit.
E	% e popullsisë e përjashtuar (regjistruar por	0%	0	Numri i popullsisë së përjashtuar përbëhet zakonisht nga numri i

Gjendja e mbetjeve

Numri i mbetjeve

Tipologjia

Popullsia

	<i>që jetojnë jashtë/emigrant)</i>			emigrantëve, të cilët jetojnë në më shumë se gjysmën e vitit jashtë njësisë administrative.
F	Popullsia e shërbyer (që merr/konsiderohet për t'u shërbyer)	<i>Numër</i>	23,852	Kjo përlogaritet nga formula D (minus) E . Duke zbritur numrin e popullsisë së përjashtuar nga numri i banorëve të regjistruar.
G	Rrugët (distanca nga qyteti Prrenjas në Inceneratorin e Elbasanit)	<i>km</i>	5	Kjo distancë mbetet e njëjta për vite pasi venddepozitimet ndërohen për një kohë të gjatë.
H	Rrugët (distanca e përshkruar nga një kamion në një turn)	<i>km</i>	53	Kjo përlogaritet nga matjet në terren, duke vlerësuar distancën që përshkon kamioni deri sa mbushet, po pa kaluar një turn
I	Standardi i gjenerimit të mbetjeve për person	<i>eqv. kg/ban.</i>	0.415	Përdor standardet e përcaktuara në planet e menaxhimit, por duhet treguar kujdes që të përditësohet sipas faktit, pasi kjo shifër është më përcaktuesja në përlogaritjen e aseteve dhe kostove përkatëse.
J	Totali i mbetjeve të gjeneruara	<i>t/ditë</i>	8	Përlogaritur nga formula D * I/1000 për të përcaktuar totalin e mbetjeve në kg në ditë
K	Sasia totale e mbetjeve të gjeneruara ndërmjet 2 grumbullimeve, bazuar në frekuencën e grumbullimit (B)	<i>t/ditë</i>	8	Përlogaritet me formulë. Nëse grumbullimi është çdo ditë, atëherë shifra është e barabartë me J, përndryshe, nëse është 2 herë në javë, përlogaritet sasia e mbetjeve që gjenerohet në ditët pa shërbim.
L	Sasia totale e mbetjeve të gjeneruar në vit	<i>t/vit</i>	2,920	Përlogaritur nga formula J * 365 ditë

2. Investimet kapitale

Variablat e përdorur në këtë pjesë të sistemit janë:

a) **Turnet (Nr).** Kjo paraqet numrin e "turneve" që një kamion mund të bëjë në një ditë për transportin për në incenerator (vajtje dhe ardhje), në bazë të sasisë së mbetjeve të mbledhura dhe do të kryen minimumi 1 turne me një kamion.

b) **kamionët për transportin e mbetjeve urbane (ton).**

Aktualisht në Bashkinë Prrenjas përdoret kamion 10t është i pershtatshëm pasi sasia e grumbulluar në një ditë është 10 t. Numri i kamionëve varion bazuar në sasinë e mbetjeve që mbledhen dhe numrin e turneve të nevojshme për çdo kamion.

Ref.	Zërat	Njësia matëse	Përdorimi i zërit	Komente
			Qyteti Prrenjas dhe Njësitë Administrative	
A	Tipi i kamionit	ton	10	Tipi I kamionit që do të përdoret është 10t,
B	Kapaciteti mbushës i kamionit	ton	8.5	Përlllogaritet nga formula 85% e kapacitetit mbajtës ($85\% * A$). Kjo për shkak se mbetjet kanë densitet të ulët dhe krijojnë volum, e cila mbush kamionin pa mbërritur peshën.
C	Turnet	Numër	1	Përlllogaritur nga formula, duke konsideruar sasinë e mbetjeve të gjenruar (T1C1-K) dhe kapacitetin e kamionit, për të përcaktuar 1 ose dy turne ditore.
D	Kamionë (sasia)	Numër	1	Përlllogaritur nga formula, duke konsideruar sasinë e mbetjeve të gjeneruar dhe numrin e turneve.

c) **Ditët në vit gjatë të cilave kryhet shërbimi.** Shërbimi i transportit të mbetjeve urbane duke u bazuar tek sasia e përditëshme e grumbullimit rreth 8 ton mbetjesh në ditë, ekziston nevoja për shërbime të përditshme (7 herë/ditë në javë)

3. Mirëmbajtja

Variablat kryesore janë:

a) mirëmbajtja e kamionëve

b) mirëmbajtja mekanike;

a) **Mirëmbajtja e kamionëve** (lekë). Të gjitha automjetet janë subjekt i mirëmbajtjes së rregullt të kërkuar nga legjislacioni dhe të lidhura me ndërrimin e vajit dhe filtrave, të gomave dhe punëve të tjera të nevojshme për mirëmbajtjen. Kostot që lidhen me kamionët janë shumë të larta dhe një plan i mirë për mirëmbajtjen duhet të jetë pjesë e manualit administrativ. Kostot e sigurimeve dhe taksave duhet të llogariten çdo vit dhe të integrohen në këtë variabël.

b) **Mirëmbajtja mekanike (shërbimet)(l)**. Kjo bazohet në orët e punës së kamionit. Mirëmbajtja mekanike është e lidhur ngushtë me kushtet e rrugëve dhe përdorimit të kamionit gjatë shërbimeve të përditshme. Trajnim i duhur dhe mbikqyrje e rregullt duhet të sigurohet për stafin operativ në mënyrë që të sigurohet mbajtja e këtyre kostove në nivelin më të ulët.

4. Transporti

Variablat kryesore janë:

a) koha e shpenzuar;

b) distancat e përgjithshme;

a) **Koha e shpenzuar** (orë). Koha e shpenzuar për transportin e mbetjeve duke u nisur nga vend-depozitimi i qytetit “Kraštë” për në inceneratorin e Elbasanit duke lëvizur me shpejtësi 40 km /h dhe në incenerator kamionëve do t’u duhet një kohë shtesë për të shkarkuar me një mesatare prej 0,3 orësh/turn. Përafërsisht koha mesatare e transportit është 6 orë /ditë.

b) **Distancat e përgjithshme** (53km). Kjo llogarit distancën për transferimin e mbetjeve për në incenerator nëpërmjet rrugës nacionale nga qyteti Prrenjas drejt inceneratorit të Elbasanit.Një sistem rrugor i mirë rezulton shumë eficient për të reduktuar distancat e përgjithshme, më pak kohë të harxhuar dhe më pak karburant.

Ref.	Zërat	Njësia matëse	Përdorimi i zërit	Komente
			Qyteti Prrenjas dhe Njësitë Administrative	
A	Ditë shërbim	ditë/vit	365	Bazuar në ditët në shërbim
B	Koha e nevojshme për të ngarkuar një kamion në një herë – Koha e transportit	H	6	Shifër e përcaktuar nga tipi i njësië (zakonisht për Urbane 4 orë, Rurale 3 orë)
C	Koha e nevojshme për transport (total)	h/ditë	5h 40min	Përllogaritur nga formula (nr. kamionë * kohë/kamion * nr. e turneve)
D	Koha e nevojshme për shkarkim në fushë	h	0.3	Vjen nga përvoja (0,3 h), por për t’u verifikuar sipas matjeve

	depozitimi			
G	Shpejtësia e lëvizjes	<i>km/h</i>	40	Përcaktohet nga tipi i kamionit dhe gjendja e tij, si dhe nga cilësia e rrugëve

5. Personeli

Pavarësisht se shërbimi mund të ofrohet nga vetë njësia ose kontraktohet së jashtmi, personeli i punësuar duhet të mbikqyret gjithmonë nga administratorët e shërbimeve të NjQV-ve për të siguruar që kompania siguron eficiencë shërbimi (kohë, siguri, performancë të detyrës, etj.)

Më poshtë shpjegimi të variancës së çdo shifre:

a) **Personeli** (numri). Këtu do të përfshihet vetëm një shofer i cili nevojitet për transportin e mbetjeve në incenerator .

b) **Orët e punës** (orë). Orët e punës së një punonjësi janë të përcaktuara sipas ligjit nr.7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës së Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar. Pra, për të llogaritur orët e punës për personelin specialisti duhet të udhëhiqet nga nevoja e shërbimit të kamionit për të transportuar mbetjet e gjeneruara. Orët jashtë orarit të punës duhet të shmangen kur është e mundur dhe duhet të vendoset një ekuilibër i mirë për orët e totale të punës .Dita e punës së personelit përbëhet nga koha për transportin, mirëmbajtjen (pastrimin e kamionit), raportimin (ditari) dhe takimet/trajnimet. Për llogaritjen e kostos duhet të kryhet një shpërndarje e qartë mes shërbimit të kamionit dhe mirëmbajtjes.

c) **Pagat** (lekë). Llogaritjet e pagës bëhen sipas përcaktimeve V.K.M nr. 202, datë 15.3.2017 Për disa ndryshime dhe shtesa në Vendimin nr. 717, datë 23.6.2009, të Këshillit të Ministrave, "Për pagat e punonjësve mbështetës të institucioneve buxhetore dhe të nëpunësve të disa institucioneve buxhetore", të ndryshuar.

Ref.	Zërat	Njësia matëse	Përdorimi i zërit	Komente
			Bashkia Prrenjas	
A	Koha maksimale e punës	<i>h/ditë</i>	6	Kjo shifër është e rëndësishme për përcaktimin e numrit të personelit, duke shmangur orët e punës jashtë orarit. Kodi i punës duhet të merret parasysh këtu.
B	Numri maksimal i ditëve të punës për javë	<i>ditë/javë</i>	7	Kjo shifër është e rëndësishme për përcaktimin e numrit të personelit, duke shmangur orët e punës jashtë orarit. Kodi i punës duhet të merret parasysh këtu.
C	Koha maksimale e punës në javë	<i>h/javë</i>	42	Kjo shifër është e rëndësishme për përcaktimin e numrit të personelit, duke shmangur orët e punës jashtë

				orarit. Kodi i punës duhet të merret parasysh këtu.
D	Mirëmbajtje [% e kohës së punës]	%	7.3	Kjo shifër është e rëndësishme për përcaktimin e numrit të personelit, duke shmangur orët e punës jashtë orarit.
E	Pushime [% e kohës së punës]	%	7.7	Kjo shifër është e rëndësishme për përcaktimin e numrit të personelit, duke shmangur orët e punës jashtë orarit. E rëndësishme për aspektin ligjor dhe social.
F	Shofer	numër	1	Përlllogaritur me formulë, duke konsideruar, kohën totale të harxhuar nga një shofer, limituar nga numri i turneve dhe kodi i punës për kohën maksimale të punës (A) dhe kohën e nevojshme për pushim.

Punoi:

- 1.Gordana Karaj
- 2.Rolanda Hasballa
- 3.Olgert Alla
- 4.Marseda Vasku
- 5.Nertila Gura

